

Թ.

...Ընկեր Մաթիկ Մելիքիսանեան փախաւ Վասպուրականէն, առնելով բառը դասական թանճրութեամբ, օգտագործելով Սասունէն պահանջ մը, ընթացիկ աշխատանքի վարժ գործիչէ մը: Այս փախուստը չծածկեց անիկա, այսինքն՝ կարկտաններով չպարտկեց: Զուարթ, անհոգ, Կովկասի ու Մոսկուայի հեշտ պայմաններուն համը դեռ բերնին, երիտասարդ ուսանողը առաջին մկրտութիւնը կ'առնէր ամբոխէն, այն մռայլ ու դաժան բանին, որ հասարակաց կարծիք կ'անուանուի ու այնքան անողոր է տկարին վրայ: «Ինկողը բարեկամ չունի», ըսեր է ժողովուրդը: «Ինկիր անգամ մը ու կը տեսնես», աս ալ, որ ժողովուրդին իմաստութիւնն է նորէն. լքեցին զինք անոնք, որոնց դաս տալու ժամանակ կը ճարէր հեւասպառ իր աշխատանքէն: Լքեցին զինքը իր քանի մը հաւատաւորները, պարզամիտ տղաք, որոնք մէջն էին անոր հիացքին, բայց վախցան ընդհանուր խեցեմիտէն, որ շաբթուան մը այդ ամբողջ շրջանը համախմբեց իր կործանումին պահանջին մէջ: Բայց աւելի տխուրը՝ այն յուսաբեկ զրգւանքն էր, զոր կը զգար իր մէջ ուսուցիչներէն, մանաւանդ երիտասարդ երակէն, որոնք օրինակած էին անոր